

Za četrtno večji izvoz

V naši občini dosegamo v letošnji devetmesečni blagovni menjavi s tujino precej ugodnejše rezultate v primerjavi z drugimi ljubljanskimi občinami, še bolj pa v primerjavi s slovenskimi dosežki. Takšno oceno je mogoče napraviti tudi ali še zlasti potem, ko smo upoštevali vse strukturne posebnosti združenega dela občine Center, kjer se koncentrirajo velik del terciarnih gospodarskih dejavnosti in višjih ravni združenega dela.

Devetmesečni podatki kažejo, da so gospodarske in negospodarske organizacije povečale izvoz za 45 odstotkov v primerjavi z enakim lanskim obdobjem. (Podlaga za ocenitev so izdane carinske deklaracije). To je precej več od skupne ljubljanske rasti izvoza, ki znaša 24 odstotkov, medtem ko smo v Sloveniji izvoz povečali le še za 12 odstotkov. V Centru smo v tem času nekoliko povečali tudi uvoz (za 6 odstotkov), kar gre pripisati prav posebnostim združenega dela v Centru, medtem ko so uspeli v ostalih ljubljanskih občinah in v Sloveniji spraviti pod lanskoletno raven.

Na konvertibilni trg 91 odstotkov

Podrobnejša razčlenba izvoza kaže uspešnost prizadevanj za povečanje izvoza na konvertibilni trg. Delež »konvertibilnega« izvoza se je v letošnjem devetmesečju povzpela na 91 odstotkov, medtem ko je lani znašal 87 odstotkov.

Za delež uvoza s konvertibilnega trga pa je treba reči, da je ostal na isti ravni (69 odstotkov).

Za ugotavljanje izvoznega potenciala je dokaj zanimiv podatek, da se je v primerjalnem obdobju povečalo število organizacij združenega dela, ki so postale izvoznice. In sicer je v letošnjem tričetrtletju izvažalo 68 ozdov, od tega 54 gospodarskih in 14 negospodarskih organizacij.

Sestava izvoza gospodarskih organizacij se v tem času ni bistveno spremenila; še naprej ustvari največ izvoza trgovina, sledita pa ji industrija in gradbeništvo. Podrobnejši pregled podatkov pokaže, da je trgovina še nekoliko povečala delež, podobno tudi gradbeništvo, medtem ko sta industrija in kmetijstvo nazadovala.

Slabša oskrbljenost s surovinami

Razlog za zmanjšanje deleža industrije je moč pripisati

nižji rasti industrijske proizvodnje oziroma slabši preskrbi s surovinami in reprodukcijskim materialom. Sicer pa velja povedati, da pripada največji delež izvoza industrijskih organizacij združenega dela Iskri – tozd Vega, ki je v primerjavi z enakim lanskim obdobjem povečala izvoz kar za 149 odstotkov, Pletenini, Rogu, Kartonažni – tozd Kartonažna, Medexu (izvoz je povečal za 142 odstotkov) in Tekstilu – tozd Angora. Teh šest organizacij združenega dela je realiziralo kar 96 odstotkov izvoza industrije občine Center.

Specifična struktura združenega dela v Centru je oblikovala uvozne trende, ki se v mnogočem razlikujejo od trendov v drugih občinah. Izstopa namreč delež negospodarstva, ki je v celotnem uvozu sodelovalo s 23 odstotki (lani z 19 odstotki). Nominalno se je uvoz negospodarskih organizacij dvignil za 27 odstotkov, medtem ko je gospodarstvo ostalo na lanskem ravni. Največ so uvozile Skupnost zdravstvenih organizacij Slovenije, Republiški sekretariat za notranje zadeve in Dom Ivana Cankarja.

Sestava uvoza se je nekoliko spremenila in sicer tako, da se je povečeval uvoz opreme in blaga za široko potrošnjo, zmanjševal pa se je delež reprodukcijskega materiala.

AKCIJA ZA DRUŽBENO VARČEVANJE

Več kot pot iz težav

Zavedi se o potrebi po vztrajnem in dosledno varčnem ravnanju se močno uveljavlja, hkrati z njo pa postaja vedno bolj očitna potreba po premišljeni in usklajeni akciji družbenega varčevanja, ki jo mora voditi SZDL.

Nujnosti družbenega varčevanja namreč ne smemo potisniti v vrsto k nekaterim »nujnim zlom« današnjih ekonomskih ukrepov, ki jih poskušamo s kar najmanjšimi žrtvami preživeti. Racionalno in varčno ravnanje mora postati prvina nove kvalitete življenja.

Kritično se moramo lotiti nekaterih naših vrednot in ravnanj, ki jih zavestno sicer nismo nikoli priznali, a so se v senci naših političnih nedoslednosti in ne vedo dovoljše borbosti kljub temu trdno zasidrale. Pri tem mislimo predvsem na razne oblike potrošniške miselnosti, katerih pomen in vpliv smo dolga leta podcenjevali. Celo nasprotno – tudi naš razvoj smo preveč povezovali zgolj s kvantitativnimi kazalci rasti osebnega in družbenega standarda.

Trenutek obračuna je zdaj tu. Vsem tistim, ki so jim najrazličnejše dobrine (pa bodisi hote ali nehote) oziroma zmanjšana možnost nakupovanja ekskluzivne sezone garderobe onstran meje pač najbolj prizadene tiste, ki so s takimi nakupi povezovali svojo osebo veljavo.

Seveda dokajšen del odgovornosti za takšna in podobna obnašanja nosi tudi socialistična zveza. Že doslej bi morala imeti večjo težo vrednote dobrega in odgovornega dela, tovarštva, ustvarjalnosti in predanosti. Pomena družbenega varčevanja zato zdaj ne omejujemo zgolj na zbiranjem nekaterih odpadnih surovin, pač pa ga pojmuje kot smotrno in odgovorno ravnanje na vseh področjih: od prizadevanj za bolj učinkovito gospodarjenje, boljše izkoriščanje delovnih sredstev in delovnega časa, pocenitve poslovanja, zmanjševanje vseh oblik neproduktivne porabe ter varčevanje z osebnimi in družbenimi dobrinami.

SZDL mora pri razvijanju, usmerjanju in usklajevanju takšne družbene akcije varčevanja s svojo mobilizacijsko in vzgojno vlogo ustvariti široko vseljudsko gibanje, ki bo rodilo varčevalno kulturo in ustrezno klimo zanjo. Glavino aktivnosti na področju družbenega varčevanja bodo v SZDL usmerili v naslednji smeri:

- krepitev kakovostnih dejavnikov gospodarjenja oziroma stremenje k večji produktivnosti dela, ustvarjalnosti in inventivnosti;

- vsestransko in dobro organizirano varčevanje, racionalno porabo družbenih sredstev, zmanjševanje družbene režije.

OK SZDL bo izdelala predlog aktivnosti na področju družbenega varčevanja in ga vključila v vse oblike in področja dela. Bralce »Dogovorov« bomo o tem sproti obveščali.

DOGOVORI

GLASILO SZDL LJUBLJANA CENTER

Leto X – 22. november 1982

Štev.: 18 – BREZPLAČNO

Prinesli smo žarek sonca

Pionirji našega odreda smo se odločili, da bomo pomagali ostarelim ljudem v krajevni skupnosti Stara Ljubljana. S Tatjano sva obiskala invalidko Francko Purič.

Stanuje blizu naše šole na Starem trgu. Do njenega stanovanja vodijo stare lesene stopnice. Zvonček je priključil prijazno, starejšo gospo.

Takoj sva opazila, da težko hodi. Potožila je, da ji delajo težave tudi srce in živci. Kljub temu pa je bila na najino prošnjo pripravljena pripovedovati o svojem življenju.

Njena mladost

Rodila se je na lgu pri Ljubljani v številni družini kot tretji otrok po vrsti. Živeli so kar dobro, vsi pa so morali trdo delati.

Poročila se je že pri šestnajstih letih. Staršem seveda ni bilo prav, ker se je poročila tako mlada, pozneje pa so bili zadovoljni, saj je bil njen mož skrben človek. Rodili so se jima trije otroci: dva fanta in deklica. Zaradi močve službe so se veliko selili, tik pred vojno pa so se nastanili v stari Ljubljani.

Vojna leta

Vojne se gospa Francka ne spominja rada. Vsem je pustila hude posledice, čeprav so ostali živi. Starejši sin je že kmalu šel v partizane na Krim. Pozneje so ga sovražniki ujeli in ga poslali v koncentracijsko taborišče Dachau. K sreči se je vrnil živ, toda hudo bolan. Tudi mlajši sin se je vključil v NOB. Šestnajstleten je postal

kurir in bil veliko na poti. Vojno je preživel, zdrav pa ni bil nikoli več.

Prav zaradi sinov sta bila gospa Francka in njen mož zaprti v ljubljanskih zaporih. Gledala sta že smrti v oči, s pomočjo iznajdljivih ljudi pa se jima je le posrečilo priti domov.

V bližini njihovega stanovanja so imeli pomembne sestanke slovenski voditelji NOB. Italijani so to slutili, zato so večkrat vdirali v stanovanje in iskali partizane. Bilo je hudo, končno pa so dočakali svobodo. Na vojno so ostali le grenki spomini.

Življenje po vojni

Z dobro voljo in s pridnim delom so živeli skromno, a lepo. Gospa Francka je gospodinjila, mož in otroci pa so hodili v službe. Tako so leta tekla v zadovoljstvu.

Danes živi v svojem stanovanju sama. Mlajši sin in mož sta umrla, starejši sin in hčerka sta poročena. V veliko veselje sta ji vnuka, kadar jo obiščeta.

Še vedno je polna življenja. Le različne bolezni in dolgi, samotni večeri ji grenijo življenje. Probleme ima tudi kadar je treba kaj postoriti v mestu, ker težko hodi, posebno pozimi.

Ponudila sva ji svojo pomoč. Odločila sva se, da jo bova enkrat na teden obiskala in ji pomagali pri delu in nakupih. Predlog je veselo sprejela. Ob četrtkih po pouku zavijeva k njej. Potrudila se bova, da polepšava njeno starost.

VINKO OVSEC, 6. A
in TATJANA KOŠIR, 7. B
OŠ Janeza Levca

FOTO: MIŠKO KRANJEC

Skupščina občine Ljubljana Center, družbenopolitične organizacije in uredništvo Dogovorov čestitajo delovnim ljudem in občanom za dan republike – 29. november